

DE OORLOG, 9 augustus 1918
[DE TIJD, Vrijdag 9 Augustus 1918 No. 21716]

Inhoudsopgave 9 augustus 1918

[DE TIJD, Vrijdag 9 Augustus 1918 No. 21716]	1
DE OORLOG.	1
HET FRANSCH-ENGELSCH OFFENSIEF.	2
ENGELSCH LEGERBERICHT.	2
FRANSCH LEGERBERICHT.	2
DUITSCH LEGERBERICHT.	2
AMERIKAANSCH LEGERBERICHT.	2
BIJZONDERHEDEN OVER HET OFFENSIEF.	2
HET BOMBARDEMENT VAN PARIJS.	3
BALFOUR OVER DE BELETSELEN VOOR DEN VREDE.	3
AANVAL OP EEN OOSTENRIJKSCH HOSPITAALSCHIP.	5
DE OPMARSCH DER GEALLIEERDEN BIJ ARCHANGEL.	5
LUCHTSCHEPEN VOOR AANVALLEN OP AMERIKA.	5
De nieuwe Amerikaansche legerwet.	5
De Amerikaansche scheepsbouw in Juli.	5
Een Siameesch contingent in Frankrijk.	5
Het Finsche grondwetsontwerp.	5
De blokkade-politiek der geallieerden.	6
Geen Engelsche socialisten naar Zwitserland.	6
Luchtaanval op Rembach.	6
Een oproep der Sowjet-regeering.	6
BUITENLAND.	6
De Bevolkingstoestand in N. Frankrijk.	6
Ter gedachtenis van generaal Eichhorn.	7
Waarom Helferich naar Berlijn is vertrokken.	7
Afname der drankzucht in Duitschland.	7
BINNENLAND.	7
MEEL-AANVOER.	7
EEN FRANSCH-ENGELSCH OFFENSIEF.	7
DUITSCH LEGERBERICHT.	7
De strijd bij Amiens.	7
OOSTENRIJKSCH LEGERBERICHT.	8
De ex-tsarjewitsj vermoord?	8
Als het Vrede zijn zal...	8
DE OORLOG.	9
Het nieuwe offensief.	9
De geassocieerden en Rusland.	9
GEMENGDE BERICHTEN.	10
Malvy.	10
Edelmoedigheid op het slagveld.	11
Teruggekeerd.	11
BINNENLAND.	11
MIJNEN BINNEN ONZE TERRITORIALE WATEREN.	11
NEDERLANDERS IN RUSLAND.	11
KOLEN UIT DUITSCHLAND.	12
CRISISMAATREGELEN.	12
REINIGINGSMIDDELEN.	12
VERBANDSTOFFENNOOD.	13
HOORN EN KUNSTHOORN.	13
HET IS VERBODEN...	13
LEVENSMIDDELEN VOOR PERSONEN ZONDER VASTE WOONPLAATS.	13
BROODKAART.	13
LUCIFERS.	13
Ingezonden Stukken.	14
En de militairen?	14

DE OORLOG.

**Het Fransch-Engelsche offensief bij Amiens, — Talrijke dorpen genomen, 7000
 gevangenen gemaakt, 100 kanonnen veroverd. — Maximum-diepte der vorderingen 7 K.M. —
 Het bombardement van Parijs duurt voort. — Balfour over de beletselen voor den vrede.**

10 - Aanval op een Oostenrijksch hospitaalschip. - De opmarsen der geallieerden bij Archangel. - Luchtschepen voor aanvallen op Amerika. - Luchtaanval op Rembach. - Krachtens de nieuwe Amerikaansche legerwet wordt het leger op 22½ miljoen man gebracht.

15 **HET FRANSCH-ENGELSCH OFFENSIEF.**

ENGELSCH LEGERBERICHT.

Talrijke dorpen genomen.

7000 Gevangenen; 100 kanonnen veroverd.

20 LONDEN, 8 Aug. (Reuter.) Off. De hedenmorgen op het front bij Amiens begonnen operaties door de Franschen onder generaal Debeney en de Engelschen onder generaal Rawlinson worden met succes voortgezet. De concentratie der troepen werd 's nachts beëindigd, zonder dat de vijand dit bemerkte. Fransche, Canadeesche, Australische en Engelsche divisies, gesteund door een groot aantal tanks, bestormden hierna de vijandelijke linies over een front van 20 mijlen van de Avre bij Braches tot de
25 streek van Morlancourt. De vijand werd verrast en overal rukten de geallieerden snel voorwaarts. Langs het geheele aanvalsfront werden de eerste aangewezen doelen reeds vroeg in den morgen bereikt. De infanterie zette haar opmarsch den geheelen morgen voort, bijgestaan door Britsche cavalerie, lichte tanks en motorbatterijen van machinegeweren. De Duitse tegenstand werd op eenige punten na een verwoed gevecht,
30 overal gebroken. Een groot aantal gevangenen en buit vielen ons in handen. De Franschen, die met groote dapperheid aanvielen, staken de Avre over en namen, ondanks den vertwijfelden tegenstand, de vijandelijke stellingen. Ten Noorden van de Somme werd het grootste gedeelte der aangewezen doelen vóór den middag bereikt, maar bij Chipilly en ten Zuiden van Morlancourt boden vijandelijke
35 afdeelingen langdurigen tegenstand. Na hevige gevechten werd ook in deze beide plaatsen de vijandelijke tegenstand gebroken en het aangewezen doel door onze troepen bereikt. Ten Zuiden van de Somme waren de aangewezen doelen des middags op vrijwel het geheele front bereikt. Bijgestaan door lichte tanks en pantserauto's drong onze cavalerie
40 vóór de infanterie uit de Vijandelijke linies binnen, joeg Duitse transporten en munitie-colonnes uiteen, omsingelde dorpen en maakte daarbij vele gevangenen. De algemeene linie, die bereikt werd, loopt van Plessier over Rozainvillers, Beaucourt, Caix, Framerville, Chapilly naar ten Westen van Morlancourt. Wij veroverden talrijke kanonnen en maakten vele duizenden gevangenen; de juiste
45 cijfers zijn nog niet bekend.

LONDEN, 8 Aug. (Reuter.) Bonar Law deelde in het Lagerhuis mede, dat de Engelsche troepen, die over een front van 20 K.M. tusschen Morlancourt en Montdidier aanvielen,
50 om drie uur reeds alle aangewezen doelen hadden bereikt. Zij veroverden 100 kanonnen en maakten 7000 gevangenen. De vorderingen bedragen 4 à 5 mijl, op een plaats zelfs 7 mijl. Het strategisch belang van het gewonnen terrein is groot. Ik ben niet voornemens, het gewicht van deze operatie te overdrijven, daar het zeer goed mogelijk en zelfs waarschijnlijk is, dat de Duitschers naar aanleiding van andere aanvallen van plan
55 waren terug te trekken. Deze aanval echter verraste hen volkomen en heeft al hun plannen in de war gestuurd. Bonar Law eindigde zijn mededeeling met er op te wijzen, dat zonder overdrijving kan worden gezegd, dat gedurende de laatste weken de militaire situatie geheel veranderd is.

60 **FRANSCH LEGERBERICHT.**

PARIJS, 8 Aug. (Reuter.) Off. De aanval, die hedenmorgen door de Fransche troepen ten Zuiden van Amiens, in samenwerking met de Engelsche troepen, werd ondernomen, wordt op gunstige wijze voortgezet.

65 **DUITSCH LEGERBERICHT.**

BERLIJN, 8 Aug. (W. B.) Off. De Engelschen vallen aan tusschen Ancre en Avre. De vijand is in onze stellingen doorgedrongen.

AMERIKAANSCH LEGERBERICHT.

70 LONDEN, 8 Aug. (Reuter.) Off. Wij wonnen terrein ten Noorden van de Vesle.

BIJZONDERHEDEN OVER HET OFFENSIEF.

LONDEN, 8 Aug. (Reuter.) Reuters correspondent bij het Britsche leger seint d.d. heden:

75 De Engelschen begonnen bij het aanbreken van den dag het offensief. Wij deden een

hevigen aanval op 's vijands stellingen van onmiddellijk ten Zuiden van de Ancre tot waar onze rechtervleugel bij de Fransche linies aansluit.

80 Drie kwartier later gingen ook de Franschen tot den aanval over en verlengden het front, waarlangs de slag thans ontbrand is, naar het Zuiden over een lengte van verscheidene mijlen. De slag gericht tegen het leger van Von Hutler, ofschoon ook andere vijandelijke legergroepen erbij betrokken zijn.

85 Sedert de Duitschers hun tegenwoordige linies bezetten als resultaat van hun grooten opmarsch naar het Westen, hebben de geallieerden zoo onophoudelijk den vijand bestookt, dat hij geen gelegenheid had om een linie stevige verdedigingswerken aan te leggen, zooals wij in Vlaanderen en aan de Somme vonden.

90 Dat de Engelschen zoo spoedig Foch's schitterende overwinning hebben laten volgen door een uitbreiding van het gevechtsfront, bewijst, dat het initiatief definitief in handen der geallieerden is overgegaan, naar wij hopen voor altijd en in ieder geval zeker voor de naaste toekomst.

95 De weersgesteldheid was belangrijk verbeterd, doch de lucht was bewolkt en nevelachtig, toen de aanval plaats had. De slag begon met een geweldig bombardement, dat slechts drie minuten duurde, vervolgens werd een afsluitingsvuur uit veldstukken en mortieren geopend, dat zich langzaam naar voren verplaatste. De zware artillerie concentreerde haar vuur op de krachtigste weerstandscentra. Honderden tanks stormden vooruit, terwijl daartusschen de aanvalsgolven der infanterie oprukten. Een groot deel der vijandelijke linie werd bij verrassing genomen, terwijl de vijandelijke tegenstand een onvoorbereid karakter droeg, die zich tegen een goedgeorganiseerden aanval zelden gedurende langen tijd handhaaft. Onze tanks zijn de Avre overgestoken en bewegen zich naar het moeilijker terrein van de Luce-vallei.

100 Ook de Franschen melden een goeden vooruitgang.

Krijgsgevangenen schrijven de nederlaag aan de volkomen verrassing toe. Een gevangen genomen officier van een nieuwe divisie, die naar dit front is gezonden, deelde mede, dat het bekend was, dat wij zouden aanvallen, maar niet wanneer. Onze zorgvuldig geheim gehouden concentratie is de voornaamste oorzaak van ons succes.

105 **HET BOMBARDEMENT VAN PARIJS.**

PARIJS, 8 Aug. (Reuter.) Off. Het bombardement van Parijs en omgeving duurt voort.

BALFOUR OVER DE BELETSELEN VOOR DEN VREDE.

110 LONDEN, 8 Aug. (Reuter.) In den loop van het debat over de verdaging van het Lagerhuis drong de pacifistische groep aan op het doen van meer rechtstreeksche pogingen in de richting van den vrede.

115 J. M. Robertsen, lid der vorige liberale regeering, antwoordde en verklaarde met nadruk, dat er geen sprake van vrede kon zijn, tenzij het Duitsche militarisme vernietigd was. Algeheele ontwapening, tenzij wij eerst de ontwapening van Duitschland verzekerd hebben.

120 De door Lansdowne voorgestelde vrede beteekent een vrede, die ons slechts den status quo ante bellum geeft, waarbij Duitschland nog in staat is zijn militaire maatregelen voort te zetten en de conscriptie als een last aan den hals van alle andere naties hangend. Juist omdat Robertson zijn geheele leven pacifist was geweest, verwierp hij de politiek der pacifisten. De Duitsche regeering zou nooit toegeven, voordat zij zou worden gedwongen.

125 Balfour zeide in zijn antwoord, dat het debat geen nieuw feit aan den dag had gebracht en dat al dit gepraat over het bijbrengen van denkbeelden aan de Duitsche democratie en het verkrijgen van vrede door de Duitsche meerderheids-socialisten tot andere meeningen te brengen, niets anders was dan het over het hoofd zien van de ware beletselen voor een wettigen vrede. Het beletsel was, dat het Duitsche militarisme niet steunde op de ambities van enkele soldaten of een militaire kaste, maar op het feit, dat de Duitsche schrijvers en professoren, de mannen van de theorie en de mannen van de daad, zij die zich met handel of met historisch onderzoek bezig hielden, allen de theorie aanhingen, dat de ware politiek van een natie, die groot wenscht te zijn, een politiek van algemeene overheersching was. Deze immoreele erfelijke belasting was tot onder de meest ontwikkelde klassen in Duitschland verspreid en voordat zij uitgeroeid was, kon er weinig hoop bestaan, dat Duitschland uit eigen beweging een vreedzaam lid zou worden van een vreedzamen volkerenbond.

135 Het kwaad ontstond oorspronkelijk uit Duitschland's gemakkelijke oorlogssuccessen en de eenige manier om het uit te roeien was, te toonen, dat een oorlog niet altijd tot gemakkelijke successen of in het geheel niet tot successen leidt. Wij moesten niet vragen of de afschuwelijke Duitsche leerstellingen het bedrog van enkele onafhankelijke denkers zijn. Wij moesten slechts zien, wat de Duitsche regeering deed.

Naspeuringen van Paul Theelen: 9 augustus 1918

Over België wilde Balfour niets zeggen, behalve, dat hij het Huis er aan herinnerde, dat geen staatsman in Duitschland ooit, hoezeer de gebeurtenissen ook een stuwkracht voor de pacifistische elementen waren, er toe kon komen, duidelijk en beslist, zonder dubbelzinnigheid te zeggen: "Wij namen België op een manier, waarvoor geen verontschuldiging is aan te voeren. Wij willen het teruggeven, voor zoover wij kunnen met alles wat wij het hebben afgenomen." Nooit hadden zij datgene gezegd, wat de eenige politiek zou zijn, die zelfs de uiterste pacifisten in het Lagerhuis kon bevredigen.

Aan Duitschlands Oostgrens zag men een nog treffender voorbeeld van de uitvoering der Duitsche theorieën, toen Duitschland de macht had. Duitschland had thans invloed van Noord-Finland tot de Zwarte Zee, zulks als gevolg van de ineenslorting van Rusland. Naar Finland kwam Duitschland als bevrijder en na onderwerping door Duitschland. was er geen erger lot dan door Duitschland bevrijd te worden. (Gelach.) Finland bevond zich thans in de greep van Duitschland, dat den regeeringsvorm voorschreef, het land van koper en andere materialen beroofde, het niet van levensmiddelen voorzag, maar er troepen legde en het in den oorlog wilde sleepen als werktuig voor nog verdere aanvallen en nog verdere belemmering van de mogendheden, waarvan Rusland voor zijn wederopbouw afhankelijk is.

Meer Zuidelijk lagen de Baltische provincies, Estland, Lijfland, Litauen, Polen en Oekrajina. Zonder aarzeling of mededoogen trachtte Duitschland met alle middelen, door geweld en gewelddadig afgedwongen verdragen, deze volkeren onder Duitschland's economische en militaire overheersching te brengen. Zij moesten het helpen bij zijn handel en het in den oorlog van troepen voorzien. Zoo vastbesloten was Duitschland, om deze naties onder den duim te houden en de kaart van dit deel van Europa naar welgevallen te wijzigen, dat het er voor gewaakt had geen regeling te treffen, volgens nationale of ethnische grenzen, maar zoo, dat zij zonder Duitschen steun uiteen zouden vallen.

Balfour verklaarde, dat hij zich geen vrede kon denken, welken de geallieerden zouden dulden of goedkeuren en die dezen stand van zaken onverholpen zou laten. In Roemenie waren de Duitsche methoden van denzelfden aard. Duitschland had Roemenië niet alleen gedwongen bij te dragen tot Duitschlands oorlogskosten, maar het kreeg ook de controle over de Roemeensche industrie en hield Roemenië volkomen onder militaire en economische overheersching.

Ook wij hebben ons gebied uitgebreid. Wij hebben Zuidelijk Palestina en een groot gedeelte van Mesopotamië bezet en de Duitsche koloniën veroverd. Als iemand het verschil tusschen de Britsche en de Duitsche methoden wil kennen, moet hij den toestand van de door ons bezette streken met dien van de door Duitschland bezette gebieden vergelijken. Waar we ook gekomen zijn, is de veiligheid verzekerd en zijn handel en welvaart toegenomen.

Balfour geloofde, dat in Mesopotamië nu meer maïs groeide dan gedurende eeuwen het geval was. Palestina was welvarender dan het ooit geweest was en in de Duitsche koloniën was een groote verbetering te bespeuren. "Wendt nu uw blik eens van Palestina en Mesopotamië naar Polen, België en Oekrajina. De Duitsche legers hebben van deze landen woestenijen gemaakt." Polen, België en Oekrajina toonen, wat een Duitsche vrede zeggen wil. Een der Duitsche autoriteiten in Roemenië zeide tegen een Roemeensch officieel persoon, welke zich over de vredesvoorwaarden beklaagde: "Gij moest eens weten, welken vrede wij aan Engeland en Frankrijk zullen opleggen."

Balfour, zijn rede vervolgende, zeide, dat na een nauwkeurige studie der Duitsche handelingen, der Duitsche regeeringsverklaringen en der uitingen van Duitsche politici en schrijvers, hij niet het minste teeken zag, waaruit een gunstige gezindheid voor vruchtdragende discussies zou kunnen worden afgeleid. De afgrond, welke tusschen de geassocieerde en de centrale mogendheden gaapte, was zóó diep, dat hij niet kon worden gevuld, en zóó wijd, dat hij niet kon worden overbrugd.

Zich wendend tot de groep pacifisten, vroeg Balfour of zij de koloniën in Afrika aan Duitschland terug wilden geven, zooals het thans was. In de eerste plaats beteekende dit, Duitschland aan alle groote handelsroutes duikboot-bases geven en den wereldhandel ter beschikking van Duitschland stellen. Ten tweede beteekende het tyrannie voor de inboorlingen in Afrika. In de derde plaats beteekende het, dat Duitschland opzettelijk een groot zwart leger in Afrika zou vormen, waardoor een vreedzame ontwikkeling onmogelijk zou worden. (Snowden interrumppeerde hier: "Dat heeft Frankrijk al gedaan!")

Balfour: "Zeker, maar heeft Frankrijk den vrede van zijn naburen bedreigd? Daar draait alles om. (Toejuichingen). Snowden heeft nog nooit ontdekt, dat naties een ziel en een karakter hebben."

Balfour vroeg vervolgens aan de pacifistische groep of zij meende, dat Duitschland bereid was zijn Russische politiek te laten varen. Duitschland verheugde zich in

210 Rusland's verbrokkeling. Als Rusland weinig meer dan een achterland voor Duitschland bleef, zou het een ramp voor de menschheid zijn. Tenzij Duitschland's karakter veranderde, of de overwinning der geassocieerde mogendheden ieder in Duitschland overtuigd had, dat de gevolgde politiek een mislukking was, vermocht Balfour niet in te zien, hoe Rusland zich moest herstellen. De pacifistische afgevaardigden schenen niet in te zien, welke moeilijkheden Duitschland hun eigen idealen in den weg legde.

215 **AANVAL OP EEN OOSTENRIJKSCH HOSPITAALSCHIP.**

WEENEN, 8 Aug. (K. B.) De marine-afdeeling van het ministerie van oorlog deelt officieel mede:

220 Op 6 Aug. werd des morgens het buiten de haven van Durazzo kruisende hospitaalschip "Baron Call" door vliegers met bommen aangevallen. Van de 15 geworpen bommen vielen er 13 in de onmiddellijke nabijheid van het hospitaalschip, zonder dit te treffen. Des middags werd het vaartuig, dat van Durazzo op weg was naar het Noorden met bijna 1000 zieken aan boord, ter hoogte van Dulcigno door een vijandelijke duikboot met torpedo's aangevallen. Een torpedo trof zonder te springen. De andere schoten misten. De marine-afdeeling heeft de noodige stappen gedaan om tegen deze schending van het volkerenrecht te protesteeren.

225 **DE OPMARSCH DER GEALLIEERDEN BIJ ARCHANGEL.**

230 LONDEN, 8 Aug. (Reuter.) Bericht wordt, dat de geallieerden na de landing te Archangel in Zuidelijke richting langs den Wologdaspoorweg zijn opgerukt. De strijdmacht tegenover hen, gesteund door de Duitschers, bood tegenstand op 5 mijlen ten Zuiden van Archangel, maar zij werd teruggedreven en trok naar Obozerskaja, 70 mijlen ten Zuiden van Archangel, terug.

235 **LUCHTSCHEPEN VOOR AANVALLEN OP AMERIKA.**

BERLIJN, 8 Aug. (Part.) In een interview verklaarde de commandant der Duitse luchtschepen te construeeren, dat het in de bedoeling ligt, om voor de Duitse luchtvloot luchtschepen te construeeren, welke drie weken aan een stuk in de lucht zullen kunnen blijven en dus tochten naar Amerika b.v. mogelijk zullen maken.

240 **De nieuwe Amerikaansche legerwet.**

245 WASHINGTON, 8 Aug. (Reuter.) De nieuwe militaire wet, waarbij de militaire leeftijds grenzen op 18 en 45 jaar worden gesteld en het leger op 2½ millioen man wordt gebracht, is in beide huizen van het Congres ingediend. Zij ondervindt nergens in Amerika eenige oppositie en een spoedige aanneming wordt waarschijnlijk geacht, zoodat op 5 Sept. de inschrijving kan plaats hebben en de nieuwe lichten nog dit jaar kunnen worden geoefend.

De Amerikaansche scheepsbouw in Juli.

250 WASHINGTON, 8 Aug. (Reuter). In Juli heeft het scheepvaart-departement 123 schepen te water gelaten, met een totaal inhoud van 631.944 ton; 16 schepen werden te water gelaten in de laatste vier dagen der maand. In de eerste vijf dagen van Augustus zijn alweer acht schepen met 53.600 ton van stapel geloopt.

255 **Een Siameesch contingent in Frankrijk.**

260 van welingelichte Siameesche zijde ontving Reuter eenige bijzonderheden over het eerste Siameesche contingent, dat tien dagen geleden in Frankrijk aankwam. Het bestaat uit een ambulance motorafdeeling en een vliegerafdeeling en staat onder commando van generaal-majoor Phya Bkyai Janridh, die als hoofd der Siameesche militaire missie in Groot-Brittannië eenige maanden geleden bij den koning zijn opwachting maakte. De generaal diende twintig jaar geleden in het Belgische leger en werd in Frankrijk opgevoed. De Siameezen zijn buitengewoon geschikt voor den vliegdiens door hun scherp gezichtsvermogen, hun licht gewicht en hun durf. In Siam genoten zij reeds een goede opleiding, die in Frankrijk zal worden voltooid. Ofschoon in Siam reeds sedert eenige jaren verplichte krijgsdienst is ingevoerd, bestaan deze troepenafdeelingen uitsluitend uit vrijwilligers.

Het Finsche grondwetsontwerp.

270 HELSINGFORS, 8 Aug. (W. B.) De derde lezing van 't grondwetsontwerp is gisteren om 1 uur begonnen. Het huis en de tribunes waren dicht bezet. Aan de regeeringstafel hadden talrijke senatoren plaats genomen. De Duitse gezant en andere leden van 't corps diplomatique waren verschenen. De debatten duurden tot 10 uur. Bij de stemming achtten 75 afgevaardigden het ontwerp dringend en 32 niet. De vereischte meerderheid

275 van vijf zesden was dus niet bereikt. Het regeeringsvoorstel is daarmee voor deze
Landdagszitting afgedaan en kan eerst na nieuwe verkiezingen aan de orde komen.
Men vraagt zich nu af, of op grond van paragraaf 18 der nog geldende grondwet van
1772 toch tot het kiezen van een koning kan worden overgegaan. De
meerderheidspartijen zijn in het oude Landdagsgebouw in nachtelijke zitting
280 bijeengekomen, om over de indiening van een massa-petitie te beraadslagen, waarin
toepassing van genoemde paragraaf geëischt wordt.

De blokkade-politiek der geallieerden.

LONDEN, 8 Aug. (Reuter.) In antwoord op een vraag zeide de onderstaatssecretaris van
het ministerie voor blokkade gisteren in het Lagerhuis:
285 Wij werken in volkomen overeenstemming met onze bondgenooten volgens een
gemeenschappelijke blokkade-politiek, die door voortdurende gedachten-uitwisseling en
vergelijking van inlichtingen tusschen de betrokken regeeringen vastgesteld wordt. De
adviseerende blokkade-commissie der geallieerden houdt geregeld zitting te Londen en
geallieerde subcommissies, die van groote waarde zijn gebleken, zijn in Noorwegen,
290 Zweden, Denemarken en Nederland opgericht, om deze commissie over blokkade-
aangelegenheden in deze landen van advies te dienen. De vertegenwoordigers der
geallieerde landen geven ook waardevolle hulp aan andere commissies, die
blokkadequaesties behandelen.

Geen Engelsche socialisten naar Zwitserland.

LONDEN, 8 Aug. (Reuter.) Door de Engelsche Labour Party wordt medegedeeld, dat de
regeering het niet wenschelijk oordeelt, passen te verlenen aan de vertegenwoordigers
der Labour Party, om naar Zwitserland te vertrekken, ten einde daar te lande met
Troelstra en andere socialisten een samenkomst te hebben. Zij grondt dit op het feit,
300 dat Troelstra door een vijandelijk land heeft gereisd.

Luchtaanval op Rembach.

LONDEN, 8 Aug (Reuter.) Hedenmorgen deden onze machines een aanval op de fabrieken
van ontplofbare stoffen te Rembach. Goede resultaten werden verkregen. Alle Engelsche
305 machines keerden behouden terug.

Een oproep der Sowjet-regeering.

STOCKHOLM, 8 Aug. (Part.) De Sowjetregeering heeft een oproep gepubl. aan de
bevolking der Entente-Staten, waarin de arb. worden uitgenoodigd hun regeeringen te
310 bewegen, den steun, welken zij aan de tegenrevolutie verlenen door hun gewapend
optreden in Noord-Rusland, in te trekken.

BUITENLAND.

De Bevolkingstoestand in N. Frankrijk.

315 Men schrijft ons:
De toestand der bevolking in N. Frankrijk is nog erger dan in België, daar de
bezettende legers alles voor zich opvorderen.
Zonder ophouden wordt er door de geneeskundige commissies in het land gewezen op de
verwoestingen die daarvan voor alle organen van het menschelijk lichaam het gevolg
320 zijn. De jongelieden van beiderlei kunnen, maar voornamelijk jonge meisjes in het
tijdperk harer ontwikkeling, worden aangetast door ernstige lichamelijke storingen,
die hun als 't ware voorbeschikken om aan de tering ten offer te vallen. Ontzettend
is de sterfte onder de jeugd, die het symbool was van de hoop op het economisch
herstel van het door den oorlog verwoeste Noorden van Frankrijk. Vreeselijk zijn de
325 verwoestingen, die de tering maakt. De volwassenen, die de vetbestanddeelen van het
spierstelsel hebben opgeteerd, vermageren en kwijnen weg. Stortziekten en
nieraandoeningen veroorzaken den vroegtijdigen dood van een groot aantal personen,
die geen enkel lichamenlijk gebrek hadden.
Nog ernstiger is dat de kinderen stilstaan in hun groei, zoodat diegenen onder hen,
330 die ondanks alles het leven behouden, zwakkelingen zullen blijven, ongeschikt om op
nuttige wijze hunne maatschappelijke taak te vervullen. Het aantal geboorten is met
100 pCt. gedaald, maar de sterfte is daarentegen op sommige plaatsen met 19.3 tot
27.5 pCt. gestegen; en sterfgevallen, die in het jaar 1913 ten gunste van de
geboorten uitviel, heeft zich in ongunstigen zin gewijzigd, het aantal sterfgevallen
335 thans de geboorten met bijna 20 0/00 overtreft.
Deze betreurenswaardige toestand is het gevolg niet alleen van de onvoldoende
voeding, maar ook van het algeheele gebrek aan vleesch melk, eieren, aardappelen,
versche groenten enz.
De bevolking van Noord-Frankrijk is Nederland dankbaar voor al wat het doet om in

340 deze moeilijke tijden hulp te bieden. In verband met hetgeen vooraf gaat kan men zich voorstellen met welke vreugde de levensmiddelen worden in ontvangst genomen, welke Nederland van tijd tot tijd daarheen zendt. Maar die zendingen, hoe belangrijk ook, blijven steeds ver beneden de meest dringende behoeften.

345 **Ter gedachtenis van generaal Eichhorn.**

Met grooten luister heeft te Berlijn de bijzetting plaats gehad van het stoffelijk overschot van den te Kiev vermoorden Duitschen veldmaarschalk von Eichhorn. Bij de groeve sprak generaal Seredin, de trouwe medehelper van den vermoorden opperbevelhebber, die voor de begrafenis naar Berlijn was overgekomen, zijn afschuw uit over de vloekwaardige misdaad en wees er op, ter erkenning van de verdiensten van Eichhorn, dat het aan de Duitschers te danken is, wanneer tegenwoordig in de Oekrajina orde en rust heerschen, het door den oorlog vaneengescheurde staatslichaam weder gezond begint te worden en het staatkundig leven weder gaat functioneeren. Natuurlijk heerscht nog in enkele deelen des lands, hetwelk anderhalf maal zoo groot is als het Deutsche Rijk, een zekere verwarring, een gevoel van onveiligheid en wantrouwen; maar dat zijn nog de naweën van den alle begrippen van recht en orde terzijde stellenden tijd. Ook daar zal het geloof aan de groote toekomst der rijke Oekrajina ia de harten der door de revolutie verdwaasde menschen terugkeeren. Ik heb, zoo sprak generaal Seredin, gedurende den oorlog de grootste achting verkregen voor het Deutsche officierencorps. De Deutsche officieren hebben te zijner tijd onzen verschrikkelijken toestand begrepen, ons lijden medegevoeld. Zij spraken weliswaar geen woord en deden slechts hun soldatenplicht, maar gezien hebben wij het aan hun taktvol terughoudend gedrag, hoe ook hun eer als officier met de onze medevoelde.

365 **Waarom Helferich naar Berlijn is vertrokken.**

Aangaande het officieele bericht, dat de diplomatieke vertegenwoordiger te Moskou der Duitsche regeering, Helferich, tot het uitbrengen van een mondeling rapport over den toestand in Rusland naar Berlijn is geroepen, verneemt de "Lokal Anzeiger", dat dit noodzakelijk was, omdat de telegrafische verbinding met Moskou zeer bemoeilijkt wordt. Helferich zal onmiddellijk naar Moskou terugkeeren.

Afname der drankzucht in Duitschland.

375 Verblijdende gevolgen heeft de oorlog maar weinige, doch een dezer is in Duitschland de "afname" der drankzucht. Uit de mededeelingen toch van alle instellingen, die zich bezig houden met de bestrijding der drankzucht, blijkt namelijk, dat gedurende hef laatste jaar het getal der gevallen van drankzucht afnam. Het aantal drinkers, welke onder toezicht staan der politie en der drankweeringinstellingen, is beduidend teruggegaan en ook der verpleegden in sanatoriums. Volgens de "Nordd. Allg. Ztg." 380 zijn de gunstige gevolgen daarvan reeds merkbaar.

BINNENLAND.

MEEL-AANVOER.

385 Het stoomschip "Zijldijk" arriveerde heden van New-York met verschillende soorten meel te Rotterdam

EEN FRANSCH-ENGELSCH OFFENSIEF.

390 PARIJS, 8 Aug. (Havas.) Off. Hedenochtend om 5 uur zijn de Fransche troepen in vereeniging met de Engelsche troepen in de streek ten Zuidoosten van Amiëns tot den aanval overgegaan. De aanval ontwikkelt zich op gunstige wijze.

Laatste Berichten.

DUITSCH LEGERBERICHT.

395 **De strijd bij Amiens.**

BERLIJN, 9 Aug. (W. B.) Legergroep Rupprecht: Tusschen de Yser en de Ancre gedurende den nacht levendige artillerie-actie. Ten Zuidwesten van Yperen en ten Zuiden van de Leie volgden na een hevige vuurvoorbereiding partieele aanvallen van den vijand, die afgeslagen werden. 400 Tusschen Ancre en Avre ging de vijand gisteren met sterke krachten tot den aanval over. Door een dichten netel begunstigd, drong hij met zijn tanks in onze infanterie- en artillerielinies door. Ten Noorden van de Somme wierpen wij stellingen terug. Tusschen Somme en Avre brachten onze tegenaanvallen den vijandelijken aanval dicht 405 ten Oosten van de linie Morcourt-Harbennières-Caix-Fresnoy-Contolre tot staan.

Naspeuringen van Paul Theelen: 9 augustus 1918

Wij hebben verliezen aan gevangenen en kanonnen geleden.

Onder de door ons gemaakte gevangenen bevinden zich Engelschen, Australiërs, Canadeezen en Franschen.

410 Boven het slagveld werden 30 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten. Luitenant Löwenhardt behaalde zijn 51e, luitenant Udet zijn 47e, luitenant Von Richthofen zijn 35e, luitenant Kroll zijn 32e, luitenant Billik zijn 29e, luitenant Komieke zijn 25e en luitenant Auffahrt zijn 20e overwinning in de lucht.

415 Legergroep Kroonprins: In eenige sectoren aan de Vesle leefde de artillerie-actie op. Er hadden succesvolle partieele gevechten plaats aan weerszijden van Braisne en in Champagne ten Noordwesten van Souain.

OOSTENRIJKSCH LEGERBERICHT.

420 WEENEN, 9 Aug. (V.D.) Off. Aan het Italiaansche front bereikte het algemeene artilleriegevecht in het gebied der Zeven Gemeenten een bijzondere hevigheid. In Albanië verflauwde de gevechtsbedrijvigheid.

De ex-tsarjewitsj vermoord?

425 HELSINGFORS, 8 Aug. (V.D.) De Finsche bladen vernemen uit Petersburg, dat ook de zoon van den ex-tsaar vermoord is.

Als het Vrede zijn zal...

I.

430 Reeds bijna vier jaren oorlog, feller, wreeder dan ooit te voren; vier jaren, dat de bloem der menschheid wordt weggemaaid op de slagvelden van het stervend Europa, - dat de couranten dagelijks als heel onverschillige doodgewone berichtjes, melding maken van vorderingen en tegenaanvallen, ten koste van duizenden en duizenden slachtoffers, - dat de doodsengel rond gaat langs de huizen van rijken en armen, - dat Europa krimpt onder de felle slagen van den noodlotsgeesel, - dat de gansche wereld huivert bij het zien van zóó hartverscheurend schouwspel.

435 Vier jaren - en de heeren diplomaten houden aan weerszijden hun volkeren zoet met een schijnvertoon van vredelievendheid en toenadering, - telkens en telkens vizioenen toonend van den lang verwachten vrede, en even dikwijls die luchtkasteelen met cynischen grijns verbrijzelend.

440 Wel mag Nederland zich gelukkig roemen, dat het tot nu toe voor dien geesel gespaard is gebleven; wel mogen wij de gegronde hoop koesteren, ook in de toekomst buiten den vlamcirkel van dezen wereldbrand te blijven; wel zal onze bevolking, naar wij hopen, niet gedecimeerd zijn in dezen oorlog; noch onze steden, bevolkt met arme verminkten ten gebrekkigen, - maar, (en aan deze "maar", wordt daar wel genoeg aandacht aan geschonken?) zal óók ons moreel even ongeschokt uit dezen oorlog komen?

445 En dan gaat mijn blik het eerst naar ons leger, dat leger, dat paraat moet zijn en, "naar wij hopen", ook is, dat leger, waar onder de huidige omstandigheden zoo voornaam gedeelte" van onze bevolking toe behoort.

450 Hoe is het moreel van dat leger, van die mannen, aan wie in dé ure des gevaars ac veiligheid van ons landje zal worden toevertrouwd; méér nog: "hoe is het moreel van die mannen, die toch óók eens Weer het wapenkleeft af zullen leggen, en in de maatschappij terugkeeren?

Eenige jaren heb ik nu in de gelederen doorgebracht en de geestestoestand en levensopvatting in alle lagen van ons leger bestudeerd!

En ik sidder...

455 Luiheid! Schrikbarend! Ach, geachte lezer, hebt ge wel eens 's middags of 's avonds door de stille straten van een tentenkamp gewandeld, hebt ge wel eens de corridors en kamers van de kazernes en fabrieken, waar onze mannen gelegd zijn, in en buiten den dienst betreden; hebt gij misschien militairen in kwartier gehad?

460 De lamme, laffe, loome luiheid is bijna spreekwoordelijk voor het leger! En de uitdrukking "lijntrekken", wordt die ergens zooveel gebruikt als onder dienst? Nu de excercitiën; slap! lam! De veld-, dienst oefeningen; liefst kruipt men weg of verdwaalt z.g. op patrouille. Hoe brengen onze piottokes hun vrijen tijd door? De helft slaapt op de stroozakken, een kwart gedeelte slentert langs den weg, of gaat naar militaire tehuizen (Goddank); maar de rest... hoeveel meisjes zijn er al 465 ongelukkig geworden! Daar zijn er onder dienst, wier leeftijd die der studie is, - studenten, onderwijzers, kantoorbedienden, reizigers, etc. studeeren ze?

't Zou wat. Als excuus hoor je meestal: "Je wordt ook zóó lam door dien (een of ander bijv. mw.) dienst!"

470 Een geweldig verlies aan energie en volharding bij het grootste gedeelte van onze soldaten is een allerdroevigst feit, dat men moet kunnen constateeren, als men maar een beetje om zich heen ziet.

Ik zal de laatste zijn, om daarvan de schuld aan de autoriteiten te geven. Want er wordt van hooger hand, speciaal van de afdeeling O. en O., veel gedaan!

475 Daar zijn evenwel nog erger kwalen dan luiheid, die onder ons leger als een
gevaarlijke besmettelijke ziekte heerschen. De onzedelijkheid!
Luiheid is des duivels oorkussen, 't Is maar al te waar. En als er één gevolg van
luiheid direct op den voorgrond treedt, is het de onzedelijkheid.
Meer dan andere menschen, hoort en ziet een soldaat slechte dingen, omdat er onder
dienst nu eenmaal niet alleen nette menschen leven, maar ook vuilpoetsen.
480 En nu is opmerkelijk, dat een onzedelijk menschen z'n denkbeelden gewoonlijk
luidruchtiger propageert, dan een streng zedelijk mensch. Vandaar, dat men onder
dienst meer vuile taal hoort dan fatsoenlijke gesprekken; méér vloeken dan
zegeningen, méér schuine moppen dan grappig-geestige zinnen!
Zoodat men met de uitwendige kenmerken van de onzedelijkheid al véél te gauw
485 vertrouwd wordt gemaakt, dat de afzichtelijkheid daarvan steeds minder opvalt en...
bijgevolg, de kennismaking ermede minder gevaarlijk lijkt! j
Dát is de eerste stap. De verveling, luiheid, werkende phantasie door lectuur of film
doen het overige, daarbij bijgestaan door het treurige voorbeeld van kameraden, -
helaas, soms zelfs van meerderen (in rang!)
490 En zóó gebeurt het, dat zoo menig jongeman, die door de ouders rein en braaf, vol
vertrouwen aan de overheid, aan den Staat is afgestaan, na eenige jaren terugkeert
onverschillig, godsdienstloos, lui, zedelijk ten gronde gericht, lichamelijk-?.
dikwijls voor zijn gansche verdere leven ongeneeslijk, walgelijk ziek -, een gevaar
voor zijn omgeving, - een pest, voor die hem aanraken, de dood - voor vrouw of
495 kinderen!

Men leze maar eens, wat één van onze groote bladen dezer dagen over de "geheime
ziekten" schreef; men bestudeere het interview van den weleerw. Pater van Ginneken S.
J.; - men ga eens naar de militaire hospitalen.

500 Geachte lezers; zalen vol; bed aan bed, van ongelukkige, jammerlijke stumperds, die
vreeselijke straf ondergaan voor hun zonde, voor die zonde, die God hier reeds
straft.

Bij mijn compagnie, binnen den tijd van drie maanden, twee gevallen van "syphilis",
waarvan één ongeneeslijk! Dat (zijn er twee op een honderd vijftig man!

505 't Is diep treurig! En wat wordt er gedaan, wat moet er gedaan worden, om die twee
wonden: de luiheid en de onzedelijkheid, met al hare gevolgen, uit het legerlichaam
te verwijderen?

En zoo er iets is gedaan, - aan wie de eer daarvan?

Hierover in een volgend artikel. JOS.

510 DE OORLOG.

Het nieuwe offensief.

Het nieuwe offensief van Engelschen en Franschen wordt krachtig voortgezet en schijnt
zich onder gunstige omstandigheden te ontwikkelen. Het Duitsche avondbericht is zeer
sober - als naar gewoonte - en erkent, dat de vijand in de Duitsche stellingen
515 gedrongen is, zonder verder gewag te maken van nadere bijzonderheden. Intusschen
heeft Bonar Law in het Lagerhuis reeds meegedeeld, dat de Engelschen op een front van
20 K.M. tusschen Morlancourt en Montdidier honderd kanonnen en 7000 gevangenen hebben
genomen. Indien deze cijfers juist zijn, dan wijst het groot aantal kanonnen er
eenigszins op, dat de aanval der geallieerden plotseling heeft plaats gehad en de
520 Duitschers heeft verrast. Het is vooral het leger van generaal von Hutier, dat de
stoot heeft moeten opvangen. Door de Engelschen zijn o.a. hernomen de dorpen Moreuil,
De muin en Abancourt. Bezuiden de Somme bereikten zij de hoogten ten Oosten van
Cérisy en van Morlancourt.

Een groote rol zullen wel weer de Fransche tanks hebben gespeeld.

525 Generaal Pétain heeft aan het nieuwe wapen en aan allen, die aan zijne ontwikkeling
hebben meegewerkt, in de volgende legerorder zijn dank betuigd:

"Sedert April heeft de aanvalsartillerie in dertig gevechten en twee geweldige
veldslagen haar groote offensieve waarde bewezen. Ik breng den bemanningen der tanks,
die den stormloop des vijands op den 11en en den 13den Juli hebben gebroken, mijne
530 gelukwenschen. De infanterie is trotsch op hare nieuwe wapenbroeders en doet hen in
haren roem deelen. Ingenieurs, die deze werktuigen uitvondt, arbeiders in de
fabrieken, die hun werk uitvoerdet, arbeiders aan het front, die hebt onderhouden en
hersteld, gij hebt u voor uw vaderland zeer verdienstelijk gemaakt."

535 De geassocieerden en Rusland.

In verband met de ontbieding van Helfferich om te rapporteeren over de toestanden in
Rusland, wijst het "Fremdenblatt" op den aanval van alle kanten, die - van de zijde

540 der geallieerden – tegen Rusland aan den gang is. De Entente, die als haar
voornaamste oorlogsdoel het recht der volken op eigen lotsbepaling vaststelt, wil de
Russische natie onderworpen maken aan haar wil en poogt, het spel, dat zij met
Griekenland heeft gespeeld, te herhalen. De zelfde mogendheden die ontwapening
545 verkondigen als het doel, waar het voor de menschheid het meest waard is naar te
streven, vallen – aldus het blad – op Rusland, dat zich ontwapend heeft aan, met
toestemming van Wilson, den onwrikbaren prediker voor den volkenbond en voor
afschaffing van het militarisme; en zij laten troepen binnendringen in Rusland, dat
de misdaad beging, vrede te sluiten, zijn recht op eigen lotsbepaling te handhaven,
en het bloed van zijn zonen niet langer voor Engelsche of Fransche belangen te
willen vergieten.

550 De eerste ontwapening heeft tot resultaat gehad, dat de woordvoerders der ontwapening
aanvielen op den zwaksten staat. De oprechtheid van de opvattingen van onze
tegenstanders komt hierdoor in een scherp licht. Het is niet Engelslands gewoonte
belangrijke steunpunten weer terug te geven; en wat het heeft gedaan in Gibraltar,
Malta en Egypte, poogt het thans met Archangel en de Moermankust te herhalen.
555 Ook het binnenrukken van de Japanners in Wladiwostok is zeker niet bedoeld als eene
voorloopige maatregel.

De centrale mogendheden slaan, zoo vervolgt het "Fremdenblatt", de gebeurtenissen in
Rusland, dat thans – door gevaren van binnen en buiten bedreigd – de zegeningen van
de revolutie grondig begint te bespeuren, met de grootste aandacht gade. Maar haar
methoden (n.l. van de centralen), zijn niet die der entende; zij kwamen niet voor den
560 dag met brallende frazen over de vrijheid der naties, het recht van zelfbeschikking
der volken, doch haar daden zijn veel meer met die beginselen in overeenstemming dan
bij onze tegenstanders. Ofschoon de Tsaar onze vijand was, droegen wij niet bij tot
zijn val; terwijl de Engelsche gezant een der hoofdaanstichters van de Maart-
revolutie was. Thans zetten de vroegere bondgenooten van Rusland tegen datzelfde
565 Rusland evengoed alle hefboomen in beweging, als vroeger tegen Nicolaas II.

De inmenging in de aangelegenheden van een buitenlandschen staat en de schending van
zijn integriteit, zonder dat men zich met dien staat in oorlog bevindt, de
aanstichting van complotten en revolutionnalre bewegingen – zóó ziet de praktijk er
uit van de theorie der algemeene bevrijding en van het gelukkig maken der volken. Het
570 is een voorbeeld, dat niet uitlokt om het na te volgen.

BUITENLAND.

GEMENGDE BERICHTEN.

575 **Malvy.**

De oppositiepers van den vroegeren ex-minister Malvy beoordeelt hem niet zacht ter
gelegenheid van zijn veroordeeling.

580 De heer Malvy, schrijft de "Eclair", is bleek, maar hij is geen asceet, hij is
sectaris, maar het is er geen, die gelooft in een ideaal; hij heeft een harde stem,
maar hij is geen redenaar; hij is, vier achtereenvolgende jaren minister van
Binnenlandsche Zaken geweest, maar het is nog niet bewezen, dat hij een staatsman is.
Wat dan zijn fortuin maakte? Hij was buitengewoon in den smaak gevallen van den heer
Verninac, vice-president van den Senaat. Deze gaf hem, als cabinet-attaché, aan den
585 heer Léon Bourgeois, aan den heer de Freycinet, aan den heer Camille Pelletan, toen,
als echtgenoot, aan zijn dochter.

Bij den val van Pelletan, zocht men voor den jongen Jean-Louis een positie en men
vond tenslotte die van bibliothecaris van het ministerie van Marine het best voor hem
geschikt.

590 "Als cabinet-attaché, zeide Pelletan, heeft men nooit van hem gedaan kunnen krijgen,
dat hij ook maar één brief schreef. Misschien zal hij, als bibliothecaris, eens een
keer de nieuwsgierigheid hebben een boek te openen". Maar de heer Malvy, lui en
vroolijk van aard, hield niets van studie. Hij vestigde zijn keus op de parlementaire
politiek. In 1906 werd hij député.

595 Het anticlericalisme maakte zijn fortuin. Daar hij goed op de Congregaties wist te
schelden, vond met hem, in dien tijd van vóór den oorlog, rijp voor een halve
portefeuille. Hij kreeg het onder-secretariaat van Justitie.

600 Na het onder-secretariaat van Justitie, bezette Malvy dat van Binnenlandsche zaken
onder Caillaux. Dat was de oorsprong van zijn meest schitterenden voorspoed en
tegelijk van al zijn ongevallen. Caillaux, die zijn menschen kent, stelde in hem zijn
volste vertrouwen: geen gouvernement kon van dat oogenblik af op den steun of ook
maar de neutraliteit van Caillaux rekenen, als het Malvy niet tot zijn kader toeliet.
Hij houdt dan ook niet op in rang te stijgen, wordt minister van Handel en tenslotte
minister van Binnenlandsche Zaken.

605 De oorlog breekt uit: hij geniet van een onafzetbaarheid van drie jaren, tot de beschuldiging van Léon Daudet, den onversaagden aanklager van alle landverraders, hem ten val brengt.

610 De dolksteek in den rug van de Fransche legers is thans afgewend; het einde van den heilloozen invloed van den radicalen hoofdman en gevangene van de "Santé", Joseph Caillaux, ziedaar de dubbele beteekenis, voor de buitenlandsche en voor de binnenlandsche politiek, van het vonnis, dat Malvy tegen zich hoorde uitspreken.

Edelmoedigheid op het slagveld.

615 Maurice Wullens heeft zijn boek "Dans la mêlée", hetwelk zijne herinneringen aan de Deutsche krijgsgévangenschap bevat, de volgende opdracht gegeven: "Aan mijn broeder, den Württembergerschen soldaat, wiens naam ik niet ken, die den 30sten December 1914 in het bosch van la Cruerie, waar hij vol edelmoedigheid zijn aanvankelijk voornemen om mij te doodden liet varen, mij het leven, redde; aan den vriend Leonhard Helm, die in het krijgsgévangenkamp te Darmstadt mij als een goeden vader verzorgde, en aan de kameraden Ehrhard, Albert Kieser en Karl Businger, die met mij als menschen spraken; 620 ongerekend de vele anderen, wier namen ik niet ken; aan hen wijd ik met hartelijkheid deze bladzijden".

Teruggekeerd.

625 De "Croix" bericht de terugkomst in Frankrijk van haar directeur, den heer Paul Téron-Vrau, die, bij den Duitschen inval te Rijssel achtergebleven, eenige maanden geleden naar Duitschland werd weggevoerd, en vervolgens tot in Russisch Polen gezonden.

BINNENLAND.

630 MIJNEN BINNEN ONZE TERRITORIALE WATEREN.

— De Engelsche legatie verzoekt ons mededeeling te doen van het antwoord door het Engelsch ministerie van buitenlandsche zaken onder dagteekening van 10 Juli van dit jaar gegeven op eene nota van den Nederlandschen gezant te Londen, jhr. mr. De Marees van Swinderen, welke een protest hield tegen het beweerde leggen van mijnen door de 635 Britsche zeestrijdkrachten binnen Nederlandsche territoriale wateren, welke protest-nota door het Engelsch ministerie van buitenlandsche zaken ontvangen werd, enkele dagen voor dat hier te lande op 24 Juni eene officieele mededeeling over hetzelfde onderwerp vanwege den minister van buitenlandsche zaken werd gepubliceerd.

Het bedoelde antwoord luidt als volgt:

640 Mijnheer, ik heb den inhoud van de nota welke u zoo vriendelijk waart mij op den 20 dezer te doen toekomen en waarin gij mededeelt, dat mijnen minstens in twee gevallen van Britschen oorsprong in verschillende ligging in Nederlandsche territoriale wateren waren gevonden, onverwijld aan de commissarissen der admiraliteit medegedeeld. U zondt mij een protest van uwe regeering in verband met dit feit, 645 hierop berustend, dat mijnen gelegd waren door de Britsche strijdkrachten binnen de grenzen van het Nederlandsch rechtsgebied. Ik heb de eer U in antwoord te berichten, dat de Britsche regeering de praemise, waarop dit protest berust, niet kan aanvaarden. Bij het mijnen leggen in de nabijheid van de Nederlandsche kust is de grootste zorg gedragen door de Britsche vloot om de Nederlandsche territoriale 650 wateren te eerbiedigen en de Britsche regeering moet de bewering afwijzen, dat mijnen zouden zijn gelegd door toedoen der Engelschen in Nederlandsche territoriale wateren, met het oog op het mijnenvegen in opdracht der Nederlandsche autoriteiten. Terwijl ook van den kant van den vijand gemeld is, dat deze desgelijks handelt en voorts 655 tengevolge van het vischtrawlen in de nabijheid van de Britsche mijnenvelden, is het zeer waarschijnlijk, dat enkele van de mijnen, welke door schepen van de Engelsche marine waren gelegd van de plekken, waar zij oorspronkelijk geankerd waren, zijn weggedreven en mogelijk gelijk het geval schijnt te zijn in de voorbeelden welke gij te mijner kennis hebt gebracht, in de territoriale wateren gedreven zijn. Onder deze omstandigheden kan de Britsche regeering, hoezeer zij de ongevallen, in uw nota 660 vermeld, waar deze het verlies van menschenlevens ten gevolge hadden, diep betreurt, zich geenszins daarvoor aansprakelijk achten.

Ik heb de eer te zijn, enz., enz.

(w.g.) W. Langley

665 (voor den staatssecretaris).

NEDERLANDERS IN RUSLAND.

— Wij lezen in de "N. R. Ct":

Wij hadden de gelegenheid dr. Schim van der Loeff te ontmoeten, predikant van de Nederlandsche gemeente te Petrograd, die kort geleden hier te lande aankwam, men mag

670 wel zeggen: regelrecht, want hij maakte de reis via Pskof-Dwinsk-Berlijn.
Het zal voor degenen onzer lezers, die verwanten of vrienden in Petrograd hebben,
zeker geruststellend zijn te vernemen, dat de aldaar woonachtige Nederlanders in het
geheel niet lastig gevallen zijn en dat hun geenerlei letsel aangedaan is. Het
675 spreekt vanzelf, dat zij onder de economische toestanden als ieder ander geleden
hebben en dat een zeker aantal economisch zwaar getroffen zijn. Maar zelfs in de
hardste oogenblikken van revolutionnaire beroering zijn de Nederlanders te Petrograd
om zoo te zeggen geheel gespaard gebleven voor gewelddadige of anderszins kwetsende
behandeling.
Gezien de bejegening, die tot nu toe aan de Nederlanders in Petrograd ten deel
680 gevallen is, behoeft dan ook, naar de vaste meening van dr. Schim van der Loeff, de
vertraging, die er de laatste tijden in de correspondentie met Rusland heerscht, op
zichzelf in het geheel geen ongerustheid te baren. Voor die vertraging bestaan zekere
redenen van wijziging in de transporten, die niets te maken hebben met de
gebeurtenissen te Petrograd zelf.
685 Dr. Schim van der Loeff is van plan zelf aan het eind dezer maand naar Petrograd
terug te keeren.

KOLEN UIT DUITSCHLAND.

690 - De "N. R. Ct." weet mede te deelen, dat van heden af dagelijks twee kolentreinen
van Duitschland naar Nederland zullen rijden, de eene over Goch, de tweede over
Emmerik. Een ander gedeelte der kolen zal per boot vervoerd worden.

GEEN TABAK NAAR DENEMARKEN.

695 - De Nederlandsche regeering heeft volgens de Tel. aan de Deensche regeering
medegedeeld, dat Nederland niet instaat is de door Denemarken gekochte bewerkte en
ruwe tabak te leveren. Daarentegen stelt Nederland Denemarken in vooruitzicht, dat
eenige partijen sigaren, sigaretten en cigarillos, voor zoover de voorraad in
Nederland dit toelaat, afgegeven kunnen worden. De Nederlandsche regeering geeft
700 voorts den Deenschen koopers van bovengenoemde bewerkte en ruwe tabak in overweging,
deze in Nederland te laten verkoopen.

UITGIFTE VAN ZILVERBONS.

705 - Bij kon. besluit is bepaald, dat naar gelang van de behoefte zullen worden
uitgegeven 12,800,000 zilverbons van f2.50 en 28,000,000 zilverbons van f1.

INVOER IN ENGELAND.

710 - De Minister van Buitenlandsche Zaken maakt bekend, dat blijkens uit Londen van den
consul-generaal ontvangen bericht, een proclamatie van den 2en Augustus den invoer in
Engeland verbiedt van visch in iederen vorm, en van ingemaakte krabben,
steurgarnalen, garnalen en oesters, tenzij door een vergunning gedekt.

GRAAN-AANVOER.

715 - Naar de "Maasbode" uit zeer goede bron verneemt, bestaat de lading van het ss.
"Zijldijk" uit 2476 ton gerstebloem, 392 ton maisbloem en 2055 ton roggebloem, te
zamen 4923 ton. De lading van het ss. "Hector" bestaat uit 1720 ton roggebloem en
2065 ton maismeel, te zamen 3785 ton. Zooals men weet, zijn beide schepen reeds
eenigen tijd onderweg van Amerika naar Nederland; het ss. "Zijldijk" kan zeer
binnenkort hier worden verwacht.

720 **CRISISMAATREGELEN.**

REINIGINGSMIDDELEN.

- De verkoop, de aflevering en het vervoer is verboden van alle reinigings- wasch- of
schuurmiddelen, ongeacht of deze producten zeep of vetzuren bevatten.
Dit verbod is niet van toepassing:
725 a. op chemicaliën, die in onvermengden toestand worden afgeleverd en die voor wasch-
of reinigingsdoeleinden geschikt zijn, voor zoover geen andere bepalingen de
aflevering of het vervoer van deze producten verbieden en mits de verkoop geschiedt
onder de juiste chemische of handelsbenaming;
730 b. op schuurpapier, schuurlinnen en op schuurmiddelen, die in onvermengden toestand
verkochte, afgeleverd of vervoerd worden, mits zulks geschiedt onder de werkelijke
chemische of handelsbenaming, als bijv. Brusselsche aarde, marmerslijp, etc.;
c. op de producten, sub 1 omschreven, die in den handel worden gebracht, door
735 fabrikanten, die als zoodanig zijn ingeschreven bij het Rijkskantoor voor Zeep, mits
de producten verpakt zullen zijn en de verpakking en/of de producten gemerkt zullen
zijn overeenkomstig de aanwijzingen, door het Rijkskantoor voor Zeep te geven;

Naspeuringen van Paul Theelen: 9 augustus 1918

door importeurs van buitenlandsche reinigings-, wasch- of schuurmiddelen, die als zoodanig zijn ingeschreven bij het Rijkskantoor voor Zeep, mits de producten verpakt zijn en de verpakking en/of de producten gemerkt zullen zijn overeenkomstig de aanwijzingen door het Rijkskantoor voor Zeep te geven.

740

VERBANDSTOFFENNOOD.

— Naar het departement van Landbouw (afd. Crisiszaken) aan den minister van Binnenlandsche Zaken heeft medegedeeld, maakt de thans nog aanwezige voorraad verbandwatten een zuinig gebruik daarvan zeer gewenscht.

745

Voorts is de schaarschte aan verbandgaren meer en meer toenemend, zoodat de terugwinning van eenmaal gebruikte gazen en zwachtels, die in de meeste ziekenhuizen reeds practisch ter hand wordt genomen, de meest dringende aanbeveling verdient. De minister heeft het bovenstaande ter kennis doen brengen van de daarvoor in aanmerking komende gemeentebesturen, met de uitnoodiging de directies der gemeente- en

750

particuliere ziekenhuizen van de gegeven wenken niet onkundig te laten.

HOORN EN KUNSTHOORN.

— Bij K. B. is de uitvoer van hoorn en kunsthoren (galalith, bakelith e.d.) in elken vorm verboden van den dag der afkondiging van dit besluit.

755

HET IS VERBODEN...

— We lezen in het "Ned. Tijdschr. voor Melkhygiëne":

Eigenlijk was het makkelijker als opschrift te kiezen: "Het is niet verboden..." want dan zou men wel met een heel klein lijstje kunnen volstaan. Op dit oogenblik is zoowat alles verboden; zèlfs is het verboden naar hartelust goederen te produceeren, waaraan Nederland wel degelijk behoefte heeft, o a. consumptiemelk.

760

Op dit oogenblik bestaan b.v. de volgende verboden: verbod om volle melk te condenseeren of te verpoederen; verbod om geheel of gedeeltelijke afgeroomde melk te condenseeren of te verpoederen; verbod om caseïne te maken; verbod om boter te maken; verbod om kaas te maken; verbod om room te vervoeren of te leveren; verbod om gecondenseerde melk en melkpoeder (vol of mager) te vervoeren of af te leveren; verbod om kaas te vervoeren of te leveren; verbod om boter te vervoeren of te leveren; verbod om caseïne te vervoeren of te leveren; verbod om voor industriemelk, die voor consumptie geleverd wordt, den consumptieprijs te betalen; verbod om als men op 1 Mei aan de industrie leverde, en sindsdien aan de consumptie, voor de consumptie te blijven leveren; verbod om van een kaas- of boterfabriek over te gaan naar een industrie-fabriek.

770

Misschien zijn er nog wel meer verboden; we hebben hier juist het ongelukslijstje van 13 vol.

775

Vrage: zou het niet wijs zijn, als de Regeering eens een samenvatting gaf, wat op melkgebied mag en niet mag?

LEVENS MIDDELEN VOOR PERSONEN ZONDER VASTE WOONPLAATS.

— De Minister van Landbouw deelt, inzake levensmiddelen voor personen zonder vaste woonplaats mede, dat naar hem is gebleken, aan de regeling betreffende dit onderwerp practische bezwaren verbonden zijn o. a. omdat het vakje no. 106 van het broodkaartenbewijs in sommige gevallen reeds verwijderd is, vóórdat het bewijs aan belanghebbende wordt ter hand gesteld. In verband daarmee zal bij de uitreiking van levensmiddelenboekjes aan personen zonder vaste woonplaats niet bedoeld vakje moeten worden doorgeslagen, maar wel op de kaart een gemeentestempel moeten worden

785

aangebracht, terwijl daarbij tevens moet worden vermeld, dat het boekje aan den houder van het broodkaartenbewijs is afgeleverd. Indien t.z.t. de thans in omloop zijnde broodkaartenbewijzen door nieuwe zullen moeten worden vervangen, zullen door het Rijkskantoor voor Brood op die nieuwe bewijzen eventueele aantekeningen

790

betreffende uitgereikte levensmiddelenboekjes worden overgenomen. Een nieuw levensmiddelenboekje zal slechts mogen worden verstrekt, wanneer de omslag van het oude boekje wordt ingeleverd.

BROODKAART.

— De broodkaart van het 62ste tijdvak loopt van 10 tot en met 15 Aug.

795

LUCIFERS.

— De Minister van Landbouw vestigt de aandacht van belanghebbenden met nadruk op de bepaling, dat de oude maximumprijzen voor lucifers nog steeds van kracht zijn voor de oude voorraden, d.w.z. voor die lucifers, op welker doosje niet bij origineel door den importeur of fabrikant aangebracht etiket vermeld staan de met ingang van 1 dezer

800

Naspeuringen van Paul Theelen: 9 augustus 1918

geldende nieuwe maximum-kleinhandelprijzen.

Reeds thans is hem gebleken, dat getracht wordt deze bepaling te ontduiken door het aanbrenge van een etiket op oude voorraden.

805 Personen, die zich aan eene zoodanige handelwijze schuldig maken, stellen zich bloot aan strafvervolging. Overschrijding van de maximumprijzen wordt, zooals bekend is, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste 4 jaren of geldboete van ten hoogste 10.000 gulden. Daarenboven stellen overtreders zich bloot aan inbeslagneming van hun voorraden op breede schaal.

810 **Ingezonden Stukken.**
En de militairen?

Geachte Redactie.

815 Ondergeteekende verzoekt u beleefd eenige ruimte in het veelgelezen blad "De Amstelbode".

In uw blad van Zaterdag 2 Augustus las ik het stuk over den vermoedelijken verkoop van eenheidssigaren.

Tot mijn groote verwondering is in dezen door de directie van het Algemeen Sigaren-Syndicaat in 't geheel geen rekening gehouden met de militairen.

820 Als de eenheidssigaar door de winkeliers alleen aan vaste afnemers verkocht mag worden, hoe moet dan de militair aan het voor hem zoo onontbeerlijk artikel komen? Door de vele verplaatsingen is het hem onmogelijk een vasten winkelier te hebben. Dit euvel zou voorkomen kunnen worden, als de eenheidssigaar gedistribueerd wordt, dan kunnen de distributiebons door de compagnies-, batterij- of escadronscommandanten uitgereikt worden aan de militairen.

825 Als het A. S. S. dezen maatregel invoerde, kunnen ook de militairen in 't genot van de eenheidssigaar gesteld worden.

U, Mijnheer de Redacteur, bij voorbaat dankend voor de verleende plaatsruimte.

830 Hoogachtend, J. F. STAM,
Sergt. 1, I, 18 R. I.